
KBS TEKNISK RAPPORT

87

**Diffusivitetmätningar i våt lera Na-
lignosulfonat, Sr^{2+} , Cs^+**

Ivars Neretnieks
Christina Skagius

Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-03-16

DIFFUSIVITETSMÄTNINGAR I VÅT LERA
Na-LIGNOSULFONAT, Sr^{2+} , Cs^{+}

Ivars Neretnieks
Christina Skagius
Kungl Tekniska Högskolan
Stockholm 1978-03-16

Denna rapport utgör redovisning av ett arbete som utförts på uppdrag av KBS. Slutsatser och värderingar i rapporten är författarens och behöver inte nödvändigtvis sammanfalla med uppdragsgivarens.

I slutet av rapporten har bifogats en förteckning över av KBS hittills publicerade tekniska rapporter i denna serie.

Diffusivitetmätningar i våt lera
Na-lignosulfonat, Sr²⁺, Cs⁺

Sammanfattning

- 1 Bakgrund och målsättning
- 2 Bestämning av diffusiviteten för NaLS
  - 2.1 Experimentella arbetet
    - 2.1.1 Apparatur
    - 2.1.2 Försöksutförande
    - 2.1.3 Analyser
  - 2.2 Resultat
- 3 Bestämning av diffusiviteten för cesium och strontium
  - 3.1 Experimentella arbetet
    - 3.1.1 Apparatur
    - 3.1.2 Försöksutförande vid kinetikbestämningen
    - 3.1.3 Jämviktsförsöket
    - 3.1.4 Analyser
  - 3.2 Beräkningar
  - 3.3 Resultat
- 4 Diskussion av resultat

Ivars Neretnieks
Christina Skagius

78-03-16

Diffusivity measurements in wet compacted clay
Na-lignosulfonate, Sr²⁺, Cs⁺

Summary

Diffusivity measurement of cesium, strontium and sodiumlignosulfonate were made in a wet compacted clay. The density of the clay was 2.1 g/cm³ on an air dry basis. The temperature was 50°C.

Strontium and cesium are ion exchanged into the clay and will thus be retarded. The measured diffusivities were $5.4 \cdot 10^{-11}$ m²/s for cesium and $3.3 \cdot 10^{-11}$ m²/s for strontium. These diffusivity values have been recomputed to describe a case with no ion exchange. In this way they are comparable with diffusivities of other small molecules. These are quite expected values and compare well with previous measurements with methane and hydrogen.

Sodiumlignosulfonate with a mean molecular weight of 24000 could not be found on the receiving end of the diffusion cell after more than 800 hours. The diffusivity then must be less than $3 \cdot 10^{-14}$ m²/s.

SAMMANFATTNING

Ett tänkbart sätt att lagra kärnkraftavfall är att innesluta det radioaktiva avfallet i kopparcylindrar och omge dessa med ett lager kompakterad lera i bergförvaret. För att kunna avgöra om denna metod att lagra avfall är möjlig måste man undersöka den kompakterade lerans egenskaper, bl a diffusiviteten för olika komponenter i leran.

En del av detta arbete behandlar hur diffusiviteten för natriumlignosulfonat, en stor molekyl med molekylvikten 24 000, i ett kompakterat lerskikt bestäms experimentellt vid ca 50°C. Arbetet omfattar även en experimentell bestämning av diffusiviteten för cesium och strontium in i ett kompakterat bentonitskikt.

Ingen natriumlignosulfonat hade diffunderat genom bentonitskiktet under de 864 timmar som försöket pågick. Detta innebär att diffusiviteten är lägre än $3 \cdot 10^{-14} \text{ m}^2/\text{s}$.

Diffusiviteten för cesium och strontium beräknade på basis av de experimentella undersökningarna blev $5.4 \cdot 10^{-11} \text{ m}^2/\text{s}$ för cesium samt $3.3 \cdot 10^{-11} \text{ m}^2/\text{s}$ för strontium.

1 Bakgrund och målsättning

Ett tänkbart sätt att lagra kärnkraftavfall är att innesluta det radioaktiva avfallet i kopparcylindrar. Dessa kopparcylindrar skulle sedan omgivas av ett lager kompakterad lera och lagras i berggrunden.

För att kunna avgöra om denna metod att lagra avfall är möjlig måste man undersöka den kompakterade lerans egenskaper, bl a diffusiviteten för olika komponenter i leran.

Målsättningen för detta arbete var:

- att bestämma diffusiviteten för en stor molekyl genom ett kompakterat lerskikt. Det ämne som diffusivitetsmätningarna utfördes för var natriumlignosulfonat, NaLS , som har en molekylvikt på 24 000.
- att bestämma diffusiviteten för Cs^+ - och Sr^{2+} -joner in i ett kompakterat lerskikt. För att bestämma detta måste två försök utföras. I det ena försöket studeras kinetiken i diffusionsförloppet, och i det andra försöket bestäms jämviktshalterna.

2 Bestämning av diffusiviteten för NaLS

2.1 Experimentella arbetet

2.1.1 Apparatur

Apparaturen bestod av en diffusionscell, en provcell, två membranpumpar, ett termostatbad samt en flaska som fungerade som buffertkärl för en lösning innehållande känd mängd NaSL.

Diffusionscellen (fig 1) bestod av en tjockväggig cylindrisk behållare samt en kolv. Innerdiametern på behållaren var 50 mm.

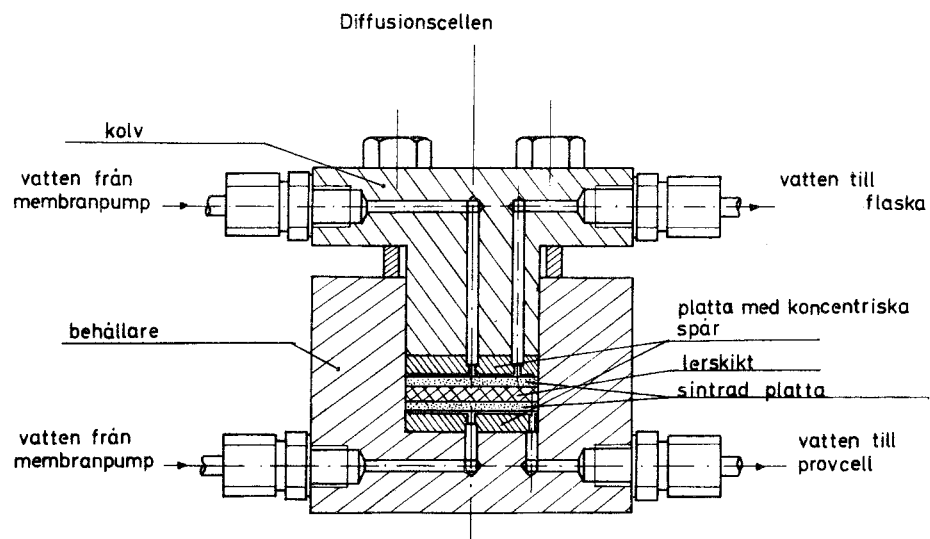

Fig 1. Diffusionscellen.

Kolven drogs fast i behållaren med fyra bultar. Både kolven och behållaren var försedda med genomborrade hål för vattengenomströmning. I botten på behållaren fanns en bricka försedd med koncentriska spår, därefter en sintrad bricka och sedan själva lerskiktet. På ovansidan av lerskiktet fanns ytterligare en sintrad bricka samt en bricka försedd med koncentriska spår, Den senare var fästad på själva kolven. På detta sätt kunde vatten cirkulera på båda sidor om lerskiktet. De sintrade brickorna var till för att hindra lerpartiklar att följa med det cirkulerande vattnet.

Kolven i diffusionscellen samt flaskan som fungerade som buffertkärl (se fig 2) bildade tillsammans med en av membranpumparna ett system i vilket det cirkulerade en lösning bestående av en känd mängd NaLS i syntetiskt grundvatten. Detta system kallas i fortsättningen höghaltsidan. Behållardelen i diffusionscellen bildade tillsammans med provcellen och den andra membranpumpen ett system i vilket det cirkulerade grundvatten utan någon NaLS. Detta system kallas i fortsättningen analysidan.

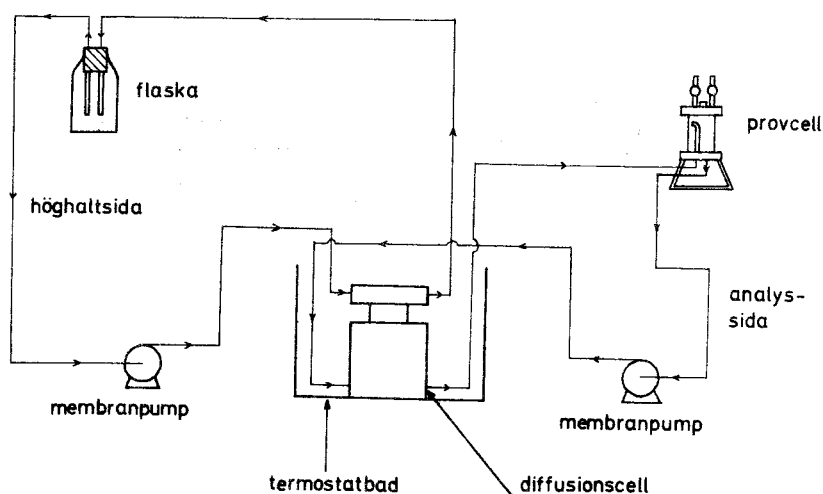

Fig 2. Apparatuppställning.

Provcellen (fig 3) bestod av en glascylinder med över och underdel av rostfritt stål. Tätning mellan cylindern och över- respektive underdelen erhöles med hjälp av teflonpackningar.

Överdelen var försedd med två ventiler samt ett hål vilket var täckt med ett gummi-membran. Genom att skruva av membranet kunde prov för analys tas under försökets gång. Cellen hade en tillledning samt en frånledning. In till cellen kom vatten som passerat diffusionscellen. Från provcellen transporterades vattnet till membranpumpen, vilken sedan pumpade vattnet vidare in i diffusionscellen. Alla förbindelser på analysidan utgjordes av rostfria rör.

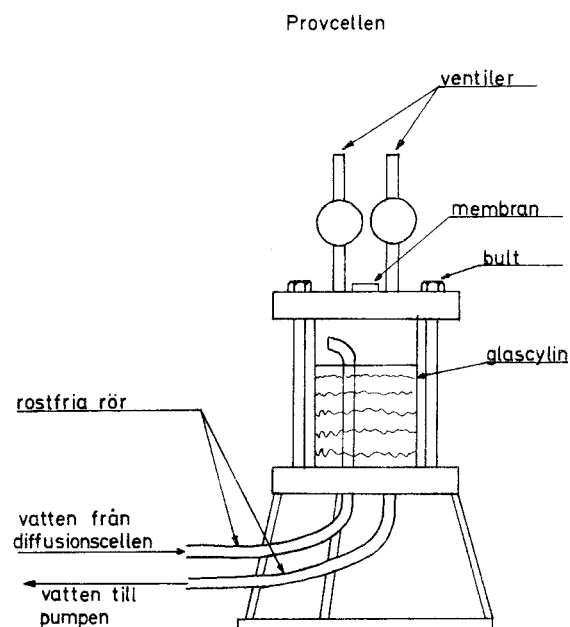

Fig 3. Provcellen.

2.1.2 Försöksutförande

Försöken utfördes med en tjocklek hos lerskiktet i diffusionscellen på 3 mm. Leran bestod av bentonit. Man ville ha en densitet av 2.15 g/cm^3 på leran. För att erhålla denna densitet vägdes 12.66 g bentonit upp och fördes ner i diffusionscellen ovanpå den undre sintrade brickan. Bentonitpulvret fördelades så jämnt som möjligt och därefter lades den andra sintrade brickan ovanpå bentoniten.

Kolven med en bricka försedd med koncentrisk spår pressades därefter ned ovanpå den övre sintrade brickan så att höjden på bentonitskiktet blev 3 mm. Detta gjordes med en hydraulisk press, och krävde ett presstryck på ca 12 ton. När man erhållit en bentonittjocklek på 3 mm drogs kolvdelen i diffusionscellen fast i behållardelen med fyra bultar.

Diffusionscellen kopplades därefter ihop med övrig apparatur enligt figur 2. Diffusionscellen placerades i ett termostaterat vattenbad som under hela försöket höll en temperatur på ca 50°C. En lösning bestående av $3.0 \cdot 10^{-5}$ mol/l natriumlignosulfonat, NaLS, i syntetiskt grundvatten fylldes på i buffertflaskan på höghaltsidan, medan syntetiskt grundvatten utan någon NaLS fylldes på i provcellen på analysidan. Därefter sattes de båda membranpumparna igång.

Prov på vattnet på analysidan togs i provcellen ca en gång per dygn. Proven analyserades därefter med avseende på NaLS. Efter analyserna återfördes proven till provcellen.

Vattnet på analysidan blev efter ett par dygn ganska grumligt. Detta berodde troligen på att små bentonitpartiklar hade passerat den sintrade brickan i diffusionscellen och följt med det cirkulerande vattnet. Eftersom grumligheten hade störande inverkan vid analyserna byttes efter en vecka vattnet på analysidan ut mot nytt grundvatten. Detta nya vatten blev också något grumligt, men inte så mycket som det tidigare.

Under försökets gång togs även prov på vattnet på höghaltssidan för att se om halten NaLS minskade med tiden.

2.1.3 Analys

Samtliga prov analyserades med UV-spektrofotometri. Natriumlignosulfonat har en karakteristisk topp i UV-området vid våglängden 280 nm. Som tidigare nämnts var vattnet på analys-

sidan något grumligt på grund av kolloider. Dessa kolloider störde UV-mätningarna. Varje prov membran filtrerades därför före analys. Filtreringen utfördes med ett membranfilter med porstorleken 0.2μ . Efter filtrering av proven kunde man med ögat ej se någon grumlighet.

2.2 Resultat

Försöket pågick i 36 dygn (864 timmar) och prov för analys uttogs på analysidan ca en gång per dygn. Inget av proven gav vid UV-mätning någon topp vid våglängden 280 nm vilken är den karakteristiska våglängden för NaLS. Vid kalibrering av UV-spektrofotometern visade det sig att den lägsta halt NaLS som med tillräcklig noggrannhet kunde uppmätas var 10^{-7} mol/l.

Halten NaLS på höghaltsidan var vid försökets start $3.0 \cdot 10^{-5}$ mol/l. Under försökets gång togs även prov på höghaltsidan. Analys av dessa prover visade att halten NaLS på höghaltsidan varierade mellan $2.9 \cdot 10^{-5}$ mol/l och $3.1 \cdot 10^{-5}$ mol/l. Avvikelsen från $3.0 \cdot 10^{-5}$ mol/l beror förmodligen på analysnoggrannheten.

3 Bestämning av diffusiviteten för cesium och strontium

3.1 Experimentella arbetet

3.1.1 Apparatur

Vid bstämning av kinetiken i diffusionsförloppet användes samma typ av diffusionscell som i NaLS-diffusionsförsöket (se fig 1). Skillnaden var den att man i det här försöket hade vätska cirkulerande på endast ena sidan om lerskiktet. De båda vattenanslutningarna i cylinderdelen av diffusionscellen blockerades därför genom att införa två teflonpluggar. Dessutom placerades en tunn teflonplatta under den nedersta sintrade plattan inuti cellen.

Kolvdelen i diffusionscellen var ansluten till en buffertflaska samt en pump. Apparatuppställningen var densamma som i NaLS-diffusionsförsöket med den skillnaden att den s k analysidan tagits bort (se fig 4).

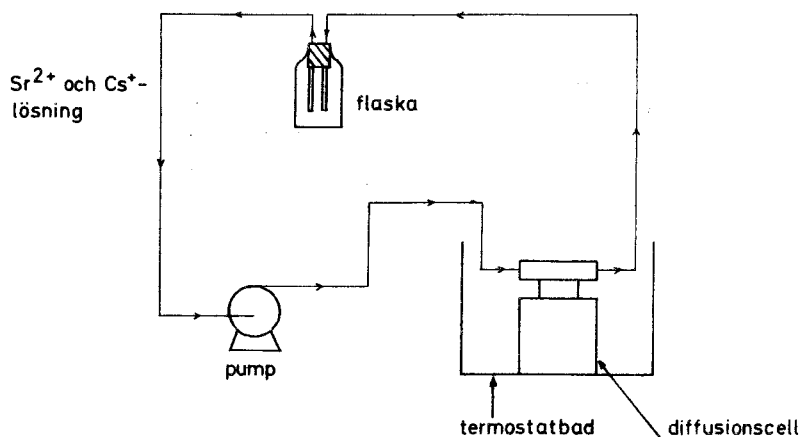

Fig 4. Apparatuppställning.

3.1.2 Försöksutförande vid kinetikbestämningen

Bentonitpulvret infördes i diffusionscellen på samma sätt i detta försök som i NaLS-diffusionsförsöket. Densiteten på leran var 2.15 g/cm^3 räknat som lufttorr lera. Efter vattenupptagning fås en densitet av ca $2.35\text{-}2.40 \text{ g/cm}^3$. Tjockleken hos lerskiktet var 5 mm.

Diffusionscellen kopplades ihop med övrig apparatur enligt figur 4. Diffusionscellen placerades i ett termostaterat vattenbad som under hela försöket höll en temperatur på ca 50°C . Syntetiskt grundvatten fylldes på i flaskan och pumpen sattes igång. Detta vatten fick cirkulera kring bentoniten i en vecka. Detta gjordes för att bentoniten skulle ta upp vatten och bilda det egentliga lerskiktet.

Efter en vecka byttes det syntetiska grundvattnet ut mot en lösning innehållande ca 5 ppm Cs^+ -joner respektive Sr^{2+} -joner i syntetiskt grundvatten. Prov på denna lösning togs före införandet i flaskan för att bestämma den exakta halten Cs^+ - respektive Sr^{2+} -joner.

Prov på lösningen i flaskan togs under försökets gång ett par gånger per dygn. Vid varje provtagning uttogs 5 ml lösning. Proven analyserades därefter med avseende på Cs^+ och Sr^{2+} .

3.1.3 Jämviktsförsöket

Ett försök utfördes för att bestämma jämviktshalterna av Cs^+ respektive Sr^{2+} . Fem lösningar innehållande Cs^+ -halter på ca 2, 4, 6, 8 samt 10 mg/l och fem andra lösningar innehållande Sr^{2+} -halter på ca 1, 2, 3, 4 samt 5 mg/l i syntetiskt grundvatten blandades till. Prov uttogs på samtliga dessa tio lösningar för att bestämma de exakta halterna av Cs^+ och Sr^{2+} . Därefter blandades 25 ml av samtliga lösningar med vardera 50 mg bentonit i E-kolvar och skakades om. De tio E-kolvarna placerades i ett termostaterat vattenbad med en temperatur av 50°C och fick stå i drygt fem timmar. Under denna tid skakades kolvarna om regelbundet.

Efter fem timmar uttogs prov från alla tio kolvarna. Proven centrifugerades för att avskilja bentoniten. Lösningarna analyserades därefter med avseende på Cs^+ och Sr^{2+} .

3.1.4 Analyser

Samtliga prov från kinetikbestämningen och jämviktsförsöket analyserades med hjälp av atomabsorptionspektrofotometri. Före analys späddes proverna med lika mängd av en lösning innehållande 8 000 ppm K^+ . Detta gjordes för att förhindra jonisering av Cs- och Sr-atomerna under själva atomabsorptionsmätningen.

På grund av att halterna var låga, och att de dessutom späddes kan det ligga en del fel i analysresultaten.

3.2 Beräkningar

Diffusiviteten för cesium och strontium beräknades med ekvationen

$$\frac{M_t}{M_\infty} = (1+\alpha) [1 - \exp(-T/\alpha^2) \operatorname{erfc}(T/\alpha^2)^{1/2}] \quad 1$$

(enligt Crank J, The Mathematics of Diffusion, second edition, sid 58)

M_t/M_∞ anger förhållandet mellan totala mängden komponent i leran vid tiden t och totala mängden komponent i leran vid oändlig tid. Detta förhållande kan även uttryckas som

$$\frac{M_t}{M_\infty} = \frac{1 + K \frac{V_b}{V}}{K \frac{V_b}{V}} \left(1 - \frac{C}{C_0}\right) \quad 2$$

K = jämviktskonstanten $\frac{\text{kg komponent/m}^3 \text{ bentonit}}{\text{kg komponent/m}^3 \text{ vatten}}$

V = totala volymen vatten m^3

V_b = totala volymen bentonit m^3

C = halten komponent i vattnet vid tiden t mg/l

C_0 = halten komponent i vattnet vid tiden

$t = 0$ mg/l

α är ett uttryck för förhållandet mellan vattenvolymen och bentonitvolymen.

$$\alpha = \frac{V}{V_b \cdot K} \quad 3$$

Parametern T som ingår i ekvation 1 definieras som

$$T = \frac{D \cdot t}{K \cdot l^2} \quad 4$$

D = diffusiviteten m^2/s

t = tiden s

l = bentonittjockleken m

Ur resultaten från jämviktsförsöken kan jämviktskonstanten K bestämmas. Resultaten från kinetikförsöket avsätts i diagram med C/C_0 som funktion av t . C/C_0 väljs till 0.5. Ur diagrammet erhålls motsvarande tid. Ur ekv 2 kan M_t/M_∞ beräknas, och α beräknas med ekv 3. Därefter kan diffusiviteten D erhållas ur ekv 1 genom passningsräkning.

3.3 Resultat

I diagram 1 och 2 redovisas jämviktskurvorna för cesium respektive strontium. Ur dessa kurvor har jämviktskonstanten K för de båda komponenterna beräknats. Jämviktskonstanten K för Cs blev $328 \frac{\text{mg Cs/g bentonit}}{\text{mg Cs/g vatten}}$ vilket är lika med $328 \cdot \frac{2150}{1000} = 705 \frac{\text{kg Cs/m}^3 \text{ bentonit}}{\text{kg Cs/m}^3 \text{ vatten}}$.

K -värdet för Sr blev $2667 \frac{\text{mg Sr/g bentonit}}{\text{mg Sr/g vatten}} = 2667 \cdot \frac{2150}{1000} = 5734 \frac{\text{kg Sr/m}^3 \text{ bentonit}}{\text{kg Sr/m}^3 \text{ vatten}}$.

I diagram 3 och 4 redovisas C/C_0 som funktion av tiden för de båda komponenterna. $C/C_0 = 0.5$ ger för Cs tiden $t = 225$ timmar och för Sr tiden $t = 120$ timmar.

Genom insättande av ekvationerna 4, 3 och 2 i ekvation 1 beräknades diffusiviteten D till $5.4 \cdot 10^{-11} \text{ m}^2/\text{s}$ för cesium samt $3,3 \cdot 10^{-11} \text{ m}^2/\text{s}$ för strontium.

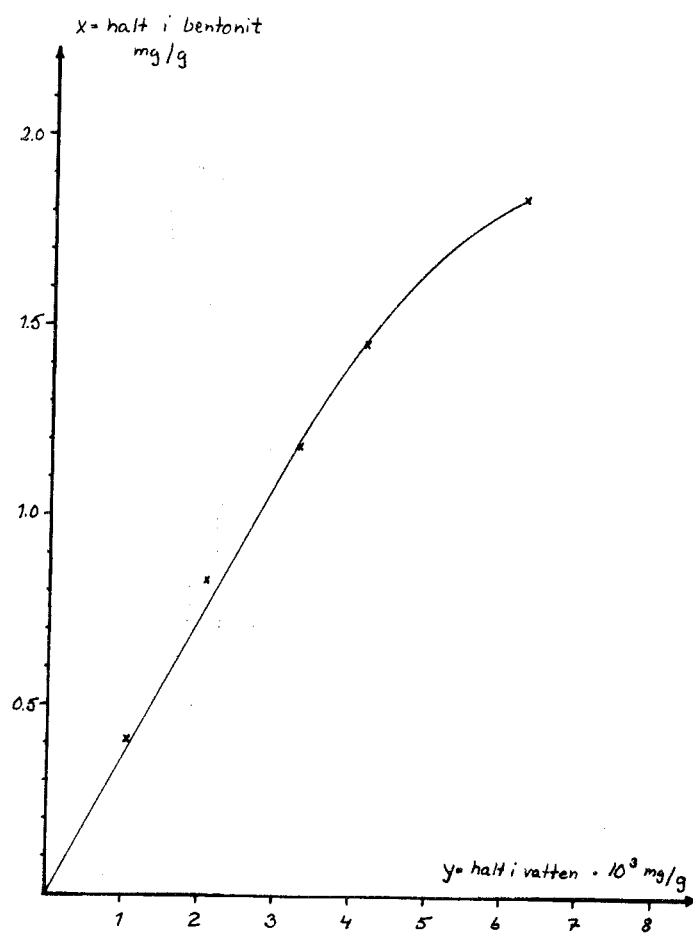

Diagram 1. Jämviktskurva för cesium.

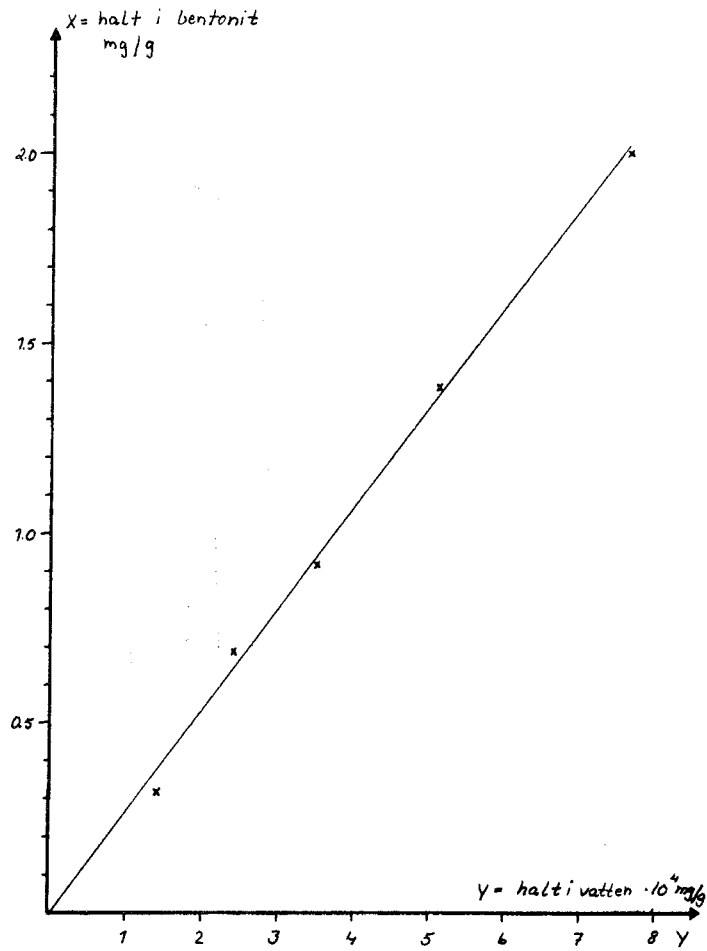
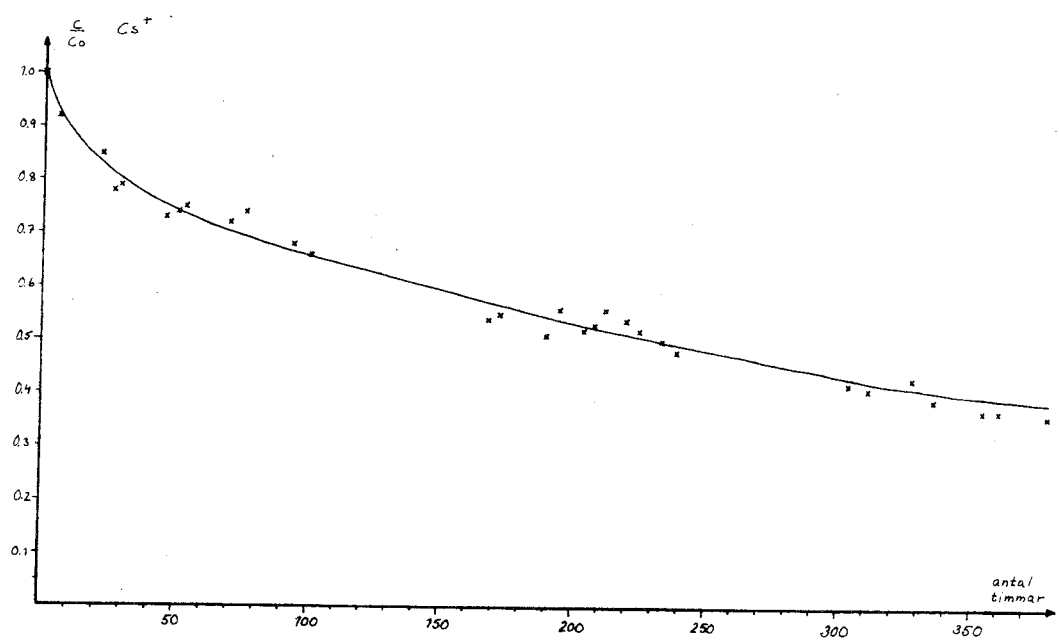

Diagram 2. Jämviktskurva för strontium.

Diagram 3. C/C_0 som funktion av t för Cs^+ .

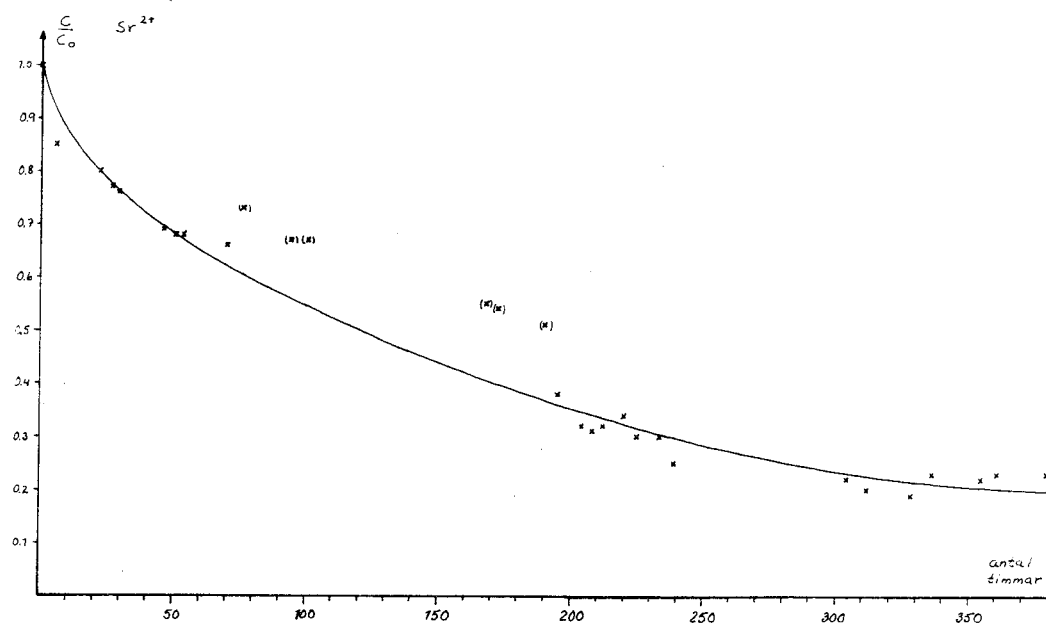

Diagram 4. C/C_0 som funktion av t för Sr^{2+} .

Diskussion av resultat

Vid diffusionsförsöket med natriumlignosulfonat kunde man med hjälp av UV-spektrofotometri konstatera att det ej hade diffunderat någon NaLS genom bentonitskiktet. Analysmetoden hade dock den begränsningen att man ej kunde mäta halter lägre än ca 10^{-7} mol/l. Man kan alltså med säkerhet säga att halten NaLS på analysidan ej översteg 10^{-7} mol/l efter 864 timmar. Detta skulle medföra att diffusionskoefficienten för NaLS i kompakterad bentonit är mindre än ca $3 \cdot 10^{-14}$ m²/s. Detta värde är beräknat med ekvationen

$$N = A \cdot D \frac{dx}{dz}$$

N = mängden diffunderat material per tidsenhet kg/s

A = lerskiktets tvärsnittsarea, m²

D = diffusionskoefficienten, m²/s

x = halt, kg/m³

$\frac{dx}{dz}$ = koncentrationsgradienten över lerskiktet, kg/m³, m

Det troliga är dock att det ej diffunderat någon NaLS genom bentonitskiktet. Detta styrks även av att ingen NaLS förlo-
rades på höghaltsidan.

I diagram 4 där C/C_0 avsatts som funktion av tiden för strontium, har några mätpunkter satts inom parentes. Dessa sex prover analyserades samma dag, och förmodligen blev det den dagen något fel på kalibreringen av atomabsorptionspektrofotometern.

Vid bestämning av diffusiviteten för cesium och strontium erhöles diffusionskoefficienten för cesium till $5.4 \cdot 10^{-11}$ m²/s och för strontium till $3.3 \cdot 10^{-11}$ m²/s. Dessa diffusiviteter stämmer bra överens med diffusiviteten för metan i bentonit som i ett tidigare försök beräknats till $3.9 \cdot 10^{-11}$ m²/s.

FÖRTECKNING ÖVER KBS TEKNISKA RAPPORTER

- 01 Källstyrkor i utbränt bränsle och högaktivt avfall från en PWR beräknade med ORIGEN
Nils Kjellbert
AB Atomenergi 77-04-05
- 02 PM angående värmeledningstal hos jordmaterial
Sven Knutsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-04-15
- 03 Deponering av högaktivt avfall i borrhål med buffertsubstans
Arvid Jacobsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-05-27
- 04 Deponering av högaktivt avfall i tunnlar med buffertsubstans
Arvid Jacobsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-06-01
- 05 Orienterande temperaturberäkningar för slutförvaring i berg av radioaktivt avfall, Rapport 1
Roland Blomqvist
AB Atomenergi 77-03-17
- 06 Groundwater movements around a repository, Phase 1, State of the art and detailed study plan
Ulf Lindblom
Hagconsult AB 77-02-28
- 07 Resteffekt studier för KBS
Del 1 Litteraturgenomgång
Del 2 Beräkningar
Kim Ekberg
Nils Kjellbert
Göran Olsson
AB Atomenergi 77-04-19
- 08 Utlakning av franskt, engelskt och kanadensiskt glas med högaktivt avfall
Göran Blomqvist
AB Atomenergi 77-05-20

- 09 Diffusion of soluble materials in a fluid filling a porous medium
Hans Häggblom
AB Atomenergi 77-03-24
- 10 Translation and development of the BNWL-Geosphere Model
Bertil Grundfelt
Kemakta Konsult AB 77-02-05
- 11 Utredning rörande titans lämplighet som korrosionshårdig kapsling för kärnbränsleavfall
Sture Henriksson
AB Atomenergi 77-04-18
- 12 Bedömning av egenskaper och funktion hos betong i samband med slutlig förvaring av kärnbränsleavfall i berg
Sven G Bergström
Göran Fagerlund
Lars Rombén
Cement- och Betonginstitutet 77-06-22
- 13 Urlakning av använt kärnbränsle (bestrålad uranoxid) vid direktdeponering
Ragnar Gelín
AB Atomenergi 77-06-08
- 14 Influence of cementation on the deformation properties of bentonite/quartz buffer substance
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-06-20
- 15 Orienterande temperaturberäkningar för slutförvaring i berg av radioaktivt avfall
Rapport 2
Roland Blomquist
AB Atomenergi 77-05-17
- 16 Översikt av utländska riskanalyser samt planer och projekt rörande slutförvaring
Åke Hultgren
AB Atomenergi augusti 1977
- 17 The gravity field in Fennoscandia and postglacial crustal movements
Arne Bjerhammar
Stockholm augusti 1977
- 18 Rörelser och instabilitet i den svenska berggrunden
Nils-Axel Mörner
Stockholms Universitet augusti 1977
- 19 Studier av neotektonisk aktivitet i mellersta och norra Sverige, flygbildsgenomgång och geofysisk tolkning av recenta förkastningar
Robert Lagerbäck
Herbert Henkel
Sveriges Geologiska Undersökning september 1977

- 20 Tektonisk analys av södra Sverige, Vättern - Norra Skåne
Kennert Röshoff
Erik Lagerlund
Lunds Universitet och Högskolan Luleå september 1977
- 21 Earthquakes of Sweden 1891 - 1957, 1963 - 1972
Ota Kulhánek
Rutger Wahlström
Uppsala Universitet september 1977
- 22 The influence of rock movement on the stress/strain
situation in tunnels or bore holes with radioactive con-
sistors embedded in a bentonite/quartz buffer mass
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-08-22
- 23 Water uptake in a bentonite buffer mass
A model study
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-08-22
- 24 Beräkning av utlakning av vissa fissionsprodukter och akti-
nider från en cylinder av franskt glas
Göran Blomqvist
AB Atomenergi 1977-07-27
- 25 Blekinge kustgnejs, Geologi och hydrogeologi
Ingemar Larsson KTH
Tom Lundgren SGI
Ulf Wiklander SGU
Stockholm, augusti 1977
- 26 Bedömning av risken för fördröjt brott i titan
Kjell Pettersson
AB Atomenergi 1977-08-25
- 27 A short review of the formation, stability and cementing
properties of natural zeolites
Arvid Jacobsson
Högskolan i Luleå 1977-10-03
- 28 Värmeledningsförsök på buffertsubstans av bentonit/pitesilt
Sven Knutsson
Högskolan i Luleå 1977-09-20
- 29 Deformationer i sprickigt berg
Ove Stephansson
Högskolan i Luleå 1977-09-28
- 30 Retardation of escaping nuclides from a final depository
Ivars Neretnieks
Kungliga Tekniska Högskolan Stockholm 1977-09-14
- 31 Bedömning av korrosionsbeständigheten hos material avsedda
för kapsling av kärnbränsleavfall. Lägesrapport 1977-09-27
samt kompletterande yttranden.
Korrosionsinstitutet och dess referensgrupp

- 32 Long term mineralogical properties of bentonite/quartz
buffer substance
Preliminär rapport november 1977
Slutrapport februari 1978
Roland Pusch
Arvid Jacobsson
Högskolan i Luleå
- 33 Required physical and mechanical properties of buffer masses
Roland Pusch
Högskolan Luleå 1977-10-19
- 34 Tillverkning av bly-titan kapsel
Folke Sandelin AB
VBB
ASEA-Kabel
Institutet för metallforskning
Stockholm november 1977
- 35 Project for the handling and storage of vitrified high-level
waste
Saint Gobain Techniques Nouvelles October, 1977
- 36 Sammansättning av grundvatten på större djup i granitisk
berggrund
Jan Rennerfelt
Orrje & Co, Stockholm 1977-11-07
- 37 Hantering av buffertmaterial av bentonit och kvarts
Hans Fagerström, VBB
Björn Lundahl, Stabilator
Stockholm oktober 1977
- 38 Utformning av bergrumsanläggningar
Arne Finné, KBS
Alf Engelbrektson, VBB
Stockholm december 1977
- 39 Konstruktionsstudier, direktdeponering
ASEA-ATOM
VBB
Västerås
- 40 Ekologisk transport och stråldoser från grundvattenburna
radioaktiva ämnen
Ronny Bergman
Ulla Bergström
Sverker Evans
AB Atomenergi
- 41 Säkerhet och strålskydd inom kärnkraftområdet.
Lagar, normer och bedömningsgrunder
Christina Gyllander
Siegfried F Johnson
Stig Rolandson
AB Atomenergi och ASEA-ATOM

- 42 Säkerhet vid hantering, lagring och transport av använt kärnbränsle och förglasat högaktivt avfall
Ann Margret Ericsson
Kemakta november 1977
- 43 Transport av radioaktiva ämnen med grundvatten från ett bergförvar
Bertil Grundfelt
Kemakta november 1977
- 44 Beständighet hos borsilikatglas
Tibor Lakatos
Glasteknisk Utveckling AB
- 45 Beräkning av temperaturer i ett envånings slutförvar i berg för förglasat radioaktivt avfall Rapport 3
Roland Blomquist
AB Atomenergi 1977-10-19
- 46 Temperaturberäkningar för använt bränsle
Taivo Tarandi
VBB
- 47 Teoretiska studier av grundvattenrörelser
Preliminär rapport oktober 1977
Slutrapport februari 1978
Lars Y Nilsson
John Stokes
Roger Thunvik
Inst för kulturteknik KTH
- 48 The mechanical properties of the rocks in Stripa, Kråkemåla, Finnsjön and Blekinge
Graham Swan
Högskolan i Luleå 1977-09-14
- 49 Bergspänningsmätningar i Stripa gruva
Hans Carlsson
Högskolan i Luleå 1977-08-29
- 50 Lakningsförsök med högaktivt franskt glas i Studsvik
Göran Blomqvist
AB Atomenergi november 1977
- 51 Seismotectonic risk modelling for nuclear waste disposal in the Swedish bedrock
F Ringdal
H Gjøystdal
E S Hysebye
Royal Norwegian Council for scientific and industrial research
- 52 Calculations of nuclide migration in rock and porous media, penetrated by water
H Häggblom
AB Atomenergi 1977-09-14

- 53 Mätning av diffusionshastighet för silver i lera-sand-blandning
Bert Allard
Heino Kipatsi
Chalmers tekniska högskola 1977-10-15
- 54 Groundwater movements around a repository
- 54:01 Geological and geotechnical conditions
Håkan Stille
Anthony Burgess
Ulf E Lindblom
Hagconsult AB september 1977
- 54:02 Thermal analyses
Part 1 Conduction heat transfer
Part 2 Advective heat transfer
Joe L Ratigan
Hagconsult AB september 1977
- 54:03 Regional groundwater flow analyses
Part 1 Initial conditions
Part 2 Long term residual conditions
Anthony Burgess
Hagconsult AB oktober 1977
- 54:04 Rock mechanics analyses
Joe L Ratigan
Hagconsult AB september 1977
- 54:05 Repository domain groundwater flow analyses
Part 1 Permeability perturbations
Part 2 Inflow to repository
Part 3 Thermally induced flow
Joe L Ratigan
Anthony S Burgess
Edward L Skiba
Robin Charlwood
- 54:06 Final report
Ulf Lindblom et al
Hagconsult AB oktober 1977
- 55 Sorption av långlivade radionuklider i lera och berg
Del 1 Bestämning av fördelningskoefficienter
Del 2 Litteraturgenomgång
Bert Allard
Heino Kipatsi
Jan Rydberg
Chalmers tekniska högskola 1977-10-10
- 56 Radiolys av utfyllnadsmaterial
Bert Allard
Heino Kipatsi
Jan Rydberg
Chalmers tekniska högskola 1977-10-15

- 57 Stråldoser vid haveri under sjötransport av kärnbränsle
Anders Appelgren
Ulla Bergström
Lennart Devell
AB Atomenergi 1978-01-09
- 58 Strålrisker och högsta tillåtliga stråldoser för människan
Gunnar Walinder
FOA 4 november 1977
- 59 Tectonic lineaments in the Baltic from Gävle to Simrishamn
Tom Flodén
Stockholms Universitet 1977-12-15
- 60 Förarbeten för platsval, berggrundsundersökningar
Sören Scherman
- Berggrundvattenförhållande i Finnsjöområdet nordöstra del
Carl-Erik Klockars
Ove Persson
Sveriges Geologiska Undersökning januari 1978
- 61 Permeabilitetsbestämningar
Anders Hult
Gunnar Gidlund
Ulf Thoregren
- Geofysisk borrhålsmätning
Kurt-Åke Magnusson
Oscar Duran
Sveriges Geologiska Undersökning januari 1978
- 62 Analyser och åldersbestämningar av grundvatten på stora djup
Gunnar Gidlund
Sveriges Geologiska Undersökning 1978-02-14
- 63 Geologisk och hydrogeologisk grunddokumentation av
Stripa försöksstation
Andrei Olkiewicz
Kenth Hansson
Karl-Erik Almén
Gunnar Gidlund
Sveriges Geologiska Undersökning februari 1978
- 64 Spänningsmätningar i Skandinavisk berggrund - förutsättningar,
resultat och tolkning
Sten G A Bergman
Stockholm november 1977
- 65 Säkerhetsanalys av inkapslingsprocesser
Göran Carleson
AB Atomenergi 1978-01-27
- 66 Några synpunkter på mekanisk säkerhet hos kapsel för
kärnbränsleavfall
Fred Nilsson
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm februari 1978

- 67 Mätning av galvanisk korrosion mellan titan och bly samt mätning av titans korrosionspotential under γ - bestrålning. 3 st tekniska PM.
Sture Henrikson
Stefan Poturaj
Maths Åsberg
Derek Lewis
AB Atomenergi januari-februari 1978
- 68 Degraderingsmekanismer vid bassänglagring och hantering av utbränt kraftreaktorbränsle
Gunnar Vesterlund
Torsten Olsson
ASEA-ATOM 1978-01-18
- 69 A three-dimensional method for calculating the hydraulic gradient in porous and cracked media
Hans Häggblom
AB Atomenergi 1978-01-26
- 70 Lakning av bestrålat UO_2 -bränsle
Ulla-Britt Eklund
Ronald Forsyth
AB Atomenergi 1978-02-24
- 71 Bergspricktätning med bentonit
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-11-16
- 72 Värmeledningsförsök på buffertsubstans av kompakterad bentonit
Sven Knutsson
Högskolan i Luleå 1977-11-18
- 73 Self-injection of highly compacted bentonite into rock joints
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-02-25
- 74 Highly compacted Na bentonite as buffer substance
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-02-25
- 75 Small-scale bentonite injection test on rock
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-03-02
- 76 Experimental determination of the stress/strain situation in a sheared tunnel model with canister
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-03-02
- 77 Nuklidvandring från ett bergförvar för utbränt bränsle
Bertil Grundfelt
Kemakta konsult AB, Stockholm
- 78 Bedömning av radiolys i grundvatten
Hilbert Christenssen
AB Atomenergi 1978-02-17

- 79 Transport of oxidants and radionuclides
through a clay barrier
Ivars Neretnieks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-02-20
- 80 Utdiffusion av svårösliga nuklider ur kapsel
efter kapselgenombrott
Karin Andersson
Ivars Neretnieks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-03-07
- 81 Tillverkning av kopparkapsel
Kåre Hannerz
Stefan Sehlstedt
Bengt Lönnerberg
Liberth Karlson
Gunnar Nilsson
ASEA, ASEA-ATOM
- 82 Hantering och slutförvaring av aktiva metalldelar
Bengt Lönnerberg
Alf Engelbrektsson
Ivars Neretnieks
ASEA-ATOM, VBB, KTH
- 83 Hantering av kapslar med använt bränsle i slutförvaret
Alf Engelbrektsson
VBB Stockholm april 1978
- 84 Tillverkning och hantering av bentonitblock
Alf Engelbrektsson
Ulf Odebo
ASEA, VBB
- 85 Beräkning av kryphastigheten hos ett blyhölje inne-
hållande en glaskropp under inverkan av tyngdkraften
Anders Samuelsson
- Förändring av krypegenskaperna hos ett blyhölje som
följd av en mekanisk skada
Göran Eklund
Institutet för Metallforskning september 1977 - april 1978
- 86 Diffusivitetmätningar av metan och väte i våt lera
Ivars Neretnieks
Christina Skagius
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-01-09
- 87 Diffusivitetmätningar i våt lera Na-lignosulfonat,
Sr²⁺, Cs⁺
Ivars Neretnieks
Christina Skagius
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-03-16
- 88 Ground water chemistry at depth in granites
and gneisses
Gunnar Jacks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm april 1978